HE 70/2026 vp
Toiminnanjohtaja Tapani Veistola
Suomen luonnonsuojeluliitto
Täydentävä asiantuntijalausunto
TaV 9.9.2026

Täydennyslausunto: Hallituksen esitys eduskunnalle uudeksi alueidenkäyttölaiksi ja laeiksi eräiden siihen liittyvien lakien muuttamisesta

Kuulemisessa 8.9.2026 aika loppui kesken, joten lupasin vastata kirjallisesti kysymyksiin luontoselvityksistä.

Eri hankkeissa ympäristöselvitysten laatu, laajuus ja vaikutusalue riippuvat olennaisesti päätöksestä ja sen ”tapahtumahorisontista”
- rakentamisluvissa ja suunnittelutarveratkaisuissa selvitykset ovat usein varsin suppeat
- kaavoissa selvitykset ovat laajemmat, ja niistä voivat myös useammat tahot lausua
- jos hanke menee varsinaiseen ympäristövaikutusten arviointiin, selvitysten vaatimustaso ja vaikutusalueen pohdinta on sitten kaikkein suurin.

Tällä hetkellä aurikovoimaloille ei ole yva-lain hankeluettelossa tuulivoimaloiden kaltaista alarajaa. Siksi niille on joskus on käytetty paremman puutteeessa yva-lain liitteen 1 hankeluettelon kohtaa 2 f *(yli 200 hehtaarin laajuisen, yhtenäiseksi katsottavan alueen metsä-, suo- tai kosteikkoluonnon pysyväisluonteinen muuttaminen toteuttamalla uudisojituksia tai kuivattamalla ojittamattomia suo- ja kosteikkoalueita, poistamalla puusto pysyvästi tai uudistamalla alue Suomen luontaiseen lajistoon kuulumattomilla puulajeilla)*. Joitakin pienempiäkin hankkeita on velvoitettu tekemään yva tapauskohtaisilla päätöksillä. Yhtenäisyyden varmistamiseksi aurikovoimaloille olisi syytä säätää yvan alaraja, esimerkiksi 100 hehtaaria. – Sama koskee myös datakeskuksia, joita Luonnonsuojeluliitto on esittänyt yva-hankeluetteloon (ks. liite).

Mitä metsiin tulee, niin niitä koskevat selvitykset tehdään laajemmalla näkökulmalla kuin vain metsien hakkuut ja metsälaki (esim. 10 §:n erityisen tärkeät elinympäristöt) tai luonnonsuojelulain suojellut luontotyypit. Kaavaselvityksissä katsotaan alueen luontoarvot mahdollisimman objektiivisesti, olipa joku muu (esimerkiksi Metsäkeskus, Lupa- ja valvontavirasto, maakunnan liitto tai kunta) niitä ennen havainnut, arvottanut tai suojellut tai ei. Sitten niille tehdään lain kyseisen kaavatason sisältövaatimusten mukaan tarvittaessa turvaavia merkintöjä ja määräyksiä. Ne koskevat sitten kaikkia mahdollisia maankäytöllisiä asioita – myös rakentamista, sähkölinjoja, tuuli- tai aurinkovoimaloita jne. Kaavoituksessa metsä pitää siksi nähdä puita ja metsätaloutta paljon laajemmin.

Annan mielelläni lisätietoja
- toiminnanjohtaja Tapani Veistola, p. 0400 615 530 tapani.veistola@sll.fi

LIITE Luonnonsuojeluliiton esitys valtioneuvostolle datakeskusten strategisesta ohjaamisesta 21.7.2026